

חבית מליאה מים שאובין שנפלה לים הגדול

א. תלמוד בבלי מסכת שבת דף יד עמוד א

"והבא ראשו ורובו במים שאובין" מאי טעמא גזרו ביה רבנן טומאה? אמר רב ביבי אמר רב אסי שבתחלה היו טובלין במי מערות מכונסין וסרוחין והיו נותנין עליהן מים שאובין, התחילו ועשאום קבע, גזרו עליהם טומאה. מאי 'קבע'? אמר אביי שהיו אומרים לא אלו מטהרין אלא אלו ואלו מטהרין. אמר ליה רבא מאי נפקא מינה? הא קא טבלי בהנך! אלא אמר רבא שהיו אומרים לא אלו מטהרין אלא אלו מטהרין. וטהור שנפלו על ראשו ורובו שלשה לוגין מים שאובין מאי טעמא גזרו ביה רבנן טומאה? דאי לא הא לא קיימא הא.

ב. משנה למלך הלכות שאר אבות הטומאה פרק ט הלכה א

וא"ת מאי איריא דנקט "הטובל שם לא עלתה לו טבילה" דמשמע דמיירי בשהיה טמא כבר, כיון דלא מיירי אלא לתרומה לימא דאפילו טהור שטבל שם פוסל את התרומה! וי"ל דס"ל לרש"י כר"י דבטהור לא גזרו כי אם בנפילה, ולא דרך ביאה...

ג. חדושי הריטב"א מסכת מכות דף ד עמוד א

ועוד דא"כ מאי האי דאמרינן לקמן אוקי גברא אחזקתיה אדרבה כיון דודאי נטהר מטומאתו ומספק שנכנס אחר טבילה ראשו ורובו במים שאובין אתה פוסל טבילתו לתרומה אל תפסלנו מספק...

ד. חדושי הריטב"א מסכת מכות דף ד עמוד א

והנכון בזה מה שפירש הראב"ד ז"ל בשם ר' משה הדרשן ז"ל דשאני הכא דהים הגדול מימיו מלוחים וכבדים ואין המים המתוקים מתערבים עמהם ואותן שלשה לוגין הם עומדים במקומן, והוי כאיסור שנפל בהיתר והוא ניכר שם שאינו מתבטל, ולא אמרו שהשאובין או הטמאים נכשרים במקוה אלא במקוה דוקא או בנהרות שמימיהם אינם מלוחים ומתערבים מיד ואינן ניכרים כלל.

הצד השוה של מוציא שם רע ועדים זוממין

ה. החומרא של שניהן

- מוציא שם רע
- עדים זוממין
- לוקה ומשלם
- לוקין בלי התראה

ו. חדושי הריטב"א מסכת מכות דף ד עמוד ב

ומורי הרא"ה ז"ל היה פרש דלא פרכינן צד חמור אלא כשהחומרות הן בעיקר אותו דבר שאנו באין ללמוד מהן, כגון בכאן שאנו באים ללמוד לענין המלקות, ומוציא שם רע חמור שלוקה ומשלם ועדים זוממין שלוקה בלא התראה... וראיתי להרב ר' מאיר ז"ל האשכנזי שכתב 'דבר חמור' היינו משום דזימנין דבעדים זוממין איכא חומרא דמוציא שם רע להיות לוקה ומשלם כגון שהעיד על האדם שהוציא ש"ר ונמצא חומרא שוה בשניהם, ור' יהודה לא חשיב לה פירכא כיון שרוב עדים זוממין אינו כן...